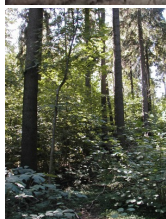

Foto: Egil Bendiksen

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel granskog
Utforming: Gammel lavlandsgranskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 22.02.2020 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten ble registrert 26. aug. 2019 (og 22. febr. 2020) av Egil Bendiksen, NINA, som del av en oppdatering av naturtypelokaliteter i området omkring Gaustad sykehus, på oppdrag fra Bymiljøetaten, Oslo kommune. Arealet er tidligere registrert i 2004 av Siste sjanse, nå Biofokus ved Terje Blindheim.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordøstsida av Gaustad sykehus, på nordsida av Klaus Torgårds vei og med østgrense mot Solvang hagekoloni. Berggrunnen består av kambrosilurisk skifer og kalkstein, som er dekket av marine avsetninger. Bio-klimaregion: Boreonemoral-overgangsseksjon (OC).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Gammel granskog med en del innslag av hassel. Skogen ligger i all hovedsak på marine avsetninger og er av lågurttype (NIN 2,2: KA3). Dette er en skogtype som er sjelden i Oslo og i all hovedsak finnes i byggesonen. Grantrærne er grove, flere mellom 50 og 70 i brysthøydediam., og forholdsvis oppkvistete. Det ble meldt om få gammelskogselementer i 2004, men i løpt av de siste 15 år har det falt ganske mange trær, slik at det pr. 2020 er partier med mange større granlæger

av stort sett lav nedbrytningsgrad. Granskogen er så langt lite sjiktet. Bunnvegetasjonen er sparsom, typisk i form av masse småask og ellers barnålteppe. Spredt er funnet bl.a. leddved, trollbær, liljekonvall, kantkonvall, fingerstarr, skogfiol, skogsveve, bringebær, legeveronika, kratthumleblom, markjordbær og skogsalat.

Helt i sør er det en liten haug med tett hasselkratt på sørsida og ellers dominans av en del yngre gran (hogstkl. 3-4). Et berglendt parti har dominans av stankstorkenebb. Mot kantene av området finnes også enkelte andre store trær, hengebjørk, spisslønn, ask og i armen mot vest to store eiketrær, forskriftseiker, beskrevet separat.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er registrert på lokaliteten, men særlig trollbær og leddved indikerer høyt næringsinnhold.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er en overgangssone med mer kulturpåvirket preg mot Solvang, lokalt dominans av løkurt og skvallerkål og ungsuksesjon av hassel. Det går en sti gjennom området fra sør til nord nede på flatere terreng i øst og også en sti parallelt langs toppryggen i vest. Det er mange store, gamle granstubber etter tidligere plukkhogst.

Fremmede arter: Det er påviste tre fremmedarter; rødhyll (SE), blankmispel (SE), platanlønn (SE).

Del av helhetlig landskap: Isolert øy av lågurtgranskog på marine sedimenter, men med hensyn til treslag isolert med spredningsmessig kort vei til Nordmarka.

Verdivurdering: Gammel lågurtgranskog på marine sedimenter er sjelden i Oslo, fordi det aller meste av det trolig store areal som var av denne typen finnes i byggesonen og er nedbygd. Denne lokaliteten har trolig unngått nedbygging fordi det er en del av omgivelsene til Gaustad sykehus og som del av behandlingstilbudet. Den nordligste delen er en liten øy som ligger under den opprinnelige eiendommen til Vestre Gaustad gård. Med den utviklingen mot iallfall lokal oppløsningsfase som skogen har nå, har arealet et interessant og stort potensial for biomangfold når det gjelder vedboende arter. Jordboende sopp bør undersøkes bedre. 2019 var et dårlig soppår i lavereliggende områder i Osloregionen. Området er viktig som en dokumentasjon på en type som var vanlig i området tidligere og som nå er sjelden utenom småskog og spredte fragmenter. Dette er i den sammenheng et relativt stort område.

Skogen ser i dag ut som en gammelskogsrest. Likevel kan det ikke utelukkes at arealet i Gaustad gårds tidligere historie har vært en hagemark eller mer åpen beiteskog og at en trolig opprinnelig granskog har kommet tilbake. Med sitt store potensial vurderes arealet som viktig – B-verdi.

Skjøtsel og hensyn: Med basis i diskusjonen ovenfor anbefales fri utvikling og at skogen får aldres naturlig videre. Læger som blir liggende over stiene bør ryddes ut til sidene, slik at rekreasjonsverdi opprettholdes. Om farlige, råtne trær må hogges nær stiene bør de kappes slik at det står igjen større hogstubber og stokker bør få ligge igjen i nærheten.

Litteratur

Bendiksen, E. 2021. Kartlegging av forskriftseiker og andre store trær i deler av bydel Nordre Aker i Oslo. NINA Rapport [xxx]. Norsk institutt for naturforskning.